Průzkum: Jak se žije českým hemofilikům 2017

Prezentuje: PhDr. Vladimír Dolejš, předseda Českého svazu hemofiliků Zpracoval: Mgr. Michal Beneš

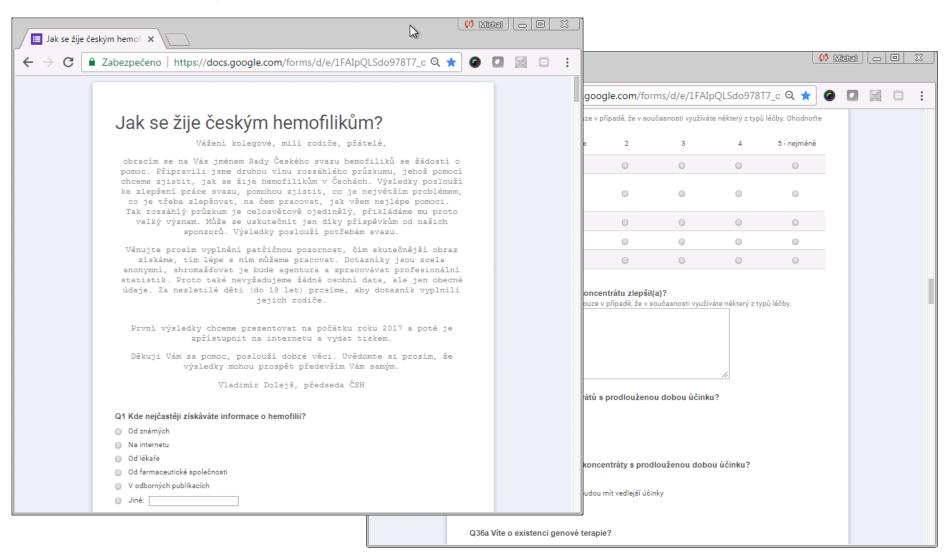

Metodologie ankety 2017

- Anketní výzkum mezi českými hemofiliky realizovaný formou internetového a papírového dotazníku.
- Respondenti vyzváni k vyplnění dotazníku:
 - na www stránkách Českého svazu hemofiliků
 - na www stránkách sdružení Hemojunior
 - emailem členům ČSH a Hemojunior
 - k dispozici ve vybraných hemofilických centrech
 - Dotazník zveřejněn dne 1.11.2016, sběr ukončen k 16.4.2017.
- Celkem bylo zpracováno 118 dotazníků.
- Sběr 2011 probíhal podobnou formou ve dnech 13.10. –
 13.11.2011, výzkumu se zúčastnilo 157 respondentů.

Vzhled dotazníku 2017

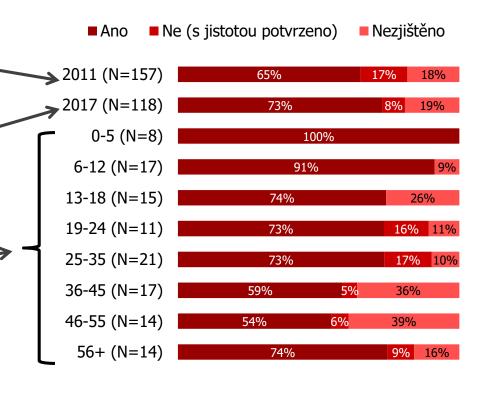
Grafy v prezentaci – ukázka, vysvětlení

Výsledky za rok 2011, v závorce (N=..) je počet respondentů, kteří odpovídali na otázku.

Výsledek za rok 2017

Jestliže není u grafu uvedeno jinak, další třídění (podle věku, závažnosti onemocnění či jiného) jsou vždy **pro rok 2017**, kdy (N=...) opět vyjadřuje počet respondentů dané kategorie, kteří na otázku odpovídali.

Ukázkový graf

Shrnutí výsledků výzkumu

- Druhá vlna anketního výzkumu realizovaná po šesti letech od první ukazuje, že se situace hemofilických pacientů zlepšuje a někteří z nich využívají nové způsoby léčby a její optimalizace.
- Zvyšuje se podíl pacientů léčených rekombinantními koncentráty.
- Farmakokinetické vyšetření podstoupila téměř polovina pacientů, přičemž většině pacientů zvýšilo profylaktickou dávku. Přibližně polovina pacientů nad 46 let však o tomto vyšetření neslyšela.
- Pro většinu respondentů je rozhodujícím zdrojem informací o hemofilii a používané léčbě doporučení lékaře.

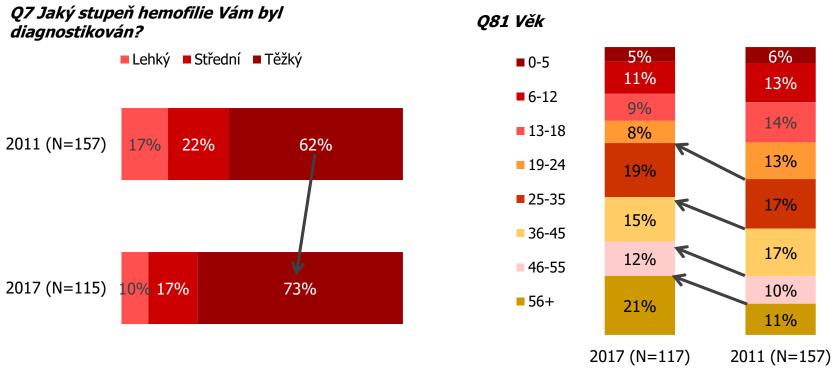
Porovnání profilu respondentů 2011 / 2017 a statistické vážení respondentů

Profil respondentů ankety před převážením

- Ankety se v roce 2017 zúčastnili častěji starší respondenti s těžší formou hemofilie než v roce 2011.
- Výsledky odpovědí na otázky mezi sběry 2011 a 2017 by tak byly těžko porovnatelné.

Zlepšení porovnatelnosti výsledků

- Jaký problém působí odlišný profil respondentů, kteří se zúčastnili obou vln sběru: Jestliže by v nějaké
 otázce byl rozdíl ve výsledcích mezi sběry 2011 a 2017, pak by nebylo možné říci, co změnu způsobilo. Zda
 se jedná o změnu z důvodu šestiletého odstupu ankety nebo z důvodu rozdílné charakteristiky
 respondentů účastnících se výzkumu.
- Z tohoto důvodu jsme údaje aktuálního sběru převážili tak, aby v důležitých charakteristikách (Q7, věk)
 odpovídaly profilu respondentů z roku 2011. Tedy, aby v aktuálním sběru byl srovnatelný počet lehkých,
 středních, těžkých hemofiliků a vzorek měl podobný věkový profil jako v roce 2011.
- U respondentů, kteří neodpověděli na obě otázky, je ponechána váha 1.
- Přehled použitých vah:

Q7	Věk	Počet respondentů	Váha
Lehký	0-18 let	3	2.31
Lehký	19-55 let	5	1.83
Lehký	56+ let	3	0.93
Střední	0-18 let	7	1.53
Střední	19-55 let	10	1.21
Střední	56+ let	2	0.62
Těžký	0-18 let	18	1.12
Těžký	19-55 let	48	0.89
Těžký	56+ let	18	0.51
Těžký	(prázdné)	1	1
(prázdné)	0-18 let	2	1
(prázdné)	56+ let	1	1
Celkový součet		118	

Výsledky v této prezentaci jsou pro rok 2017 převáženy uvedenými váhami.

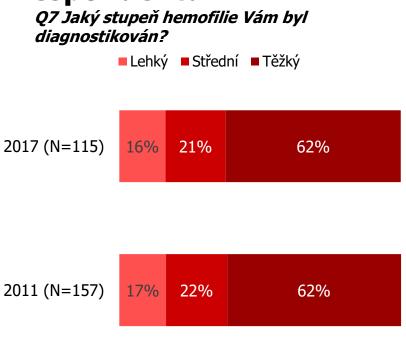

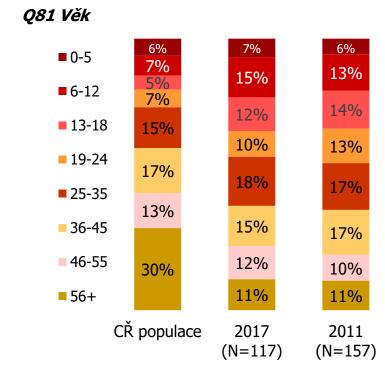

^{*} V některých grafech v této prezentaci jsou uváděny výsledky za jednotlivé kraje. Ve Zlínském kraji byl počet respondentů zaokrouhlen na 1 (přesný počet po převážení 0.46)

Profil respondentů ankety po aplikování vah

 Vzorky respondentů 2011 a 2017 jsou porovnatelnější a rozdíly mezi sběry tedy mohou být s větší mírou pravděpodobnosti způsobeny změnou chování respondentů.

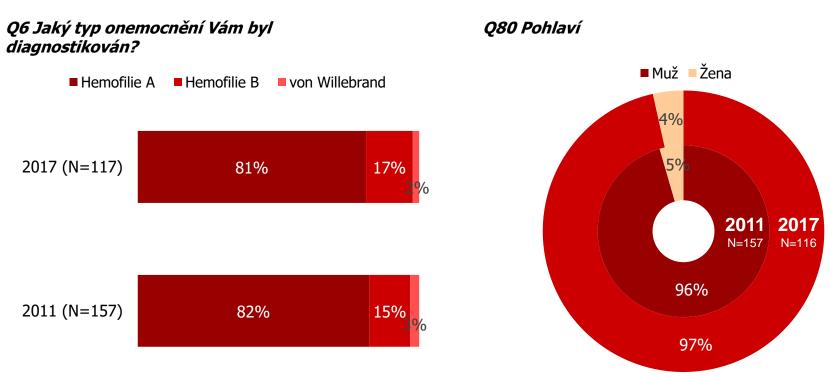
Profil respondentů

Pohlaví a věk respondentů

- Většina respondentů výzkumu v roce 2017 má hemofilii typu A.
- · Téměř všichni respondenti výzkumu byli muži.

Vzdělání a příjem respondentů

- Vzdělání je ovlivněno věkovou strukturou respondentů větší podíl základního vzdělání (děti) a vysokoškolského stupně vzdělání (ochota odpovídat). Téměř třetina respondentů má středoškolské vzdělání s maturitou.
- Průměrný čistý příjem domácnosti v ČR se pohybuje na úrovni 30 000 Kč měsíčně (ČSÚ). Ve vzorku je možné odhadovat příjem domácnosti do 25 000 Kč a od roku 2011 došlo k jeho nárůstu.

Q82 Nejvyšší dosažené vzdělání

■ Bez vzdělání

- Základní
- Středoškolské bez maturity Středoškolské s maturitou

18%

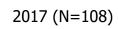
Vysokoškolské

Q83 Čistý měsíční příjem domácnosti

■ Do 15 000 Kč

- 15 001 25 000 Kč ■ 35 001 - 45 000 Kč
- 25 001 35 000 Kč
- 45 001 Kč a více

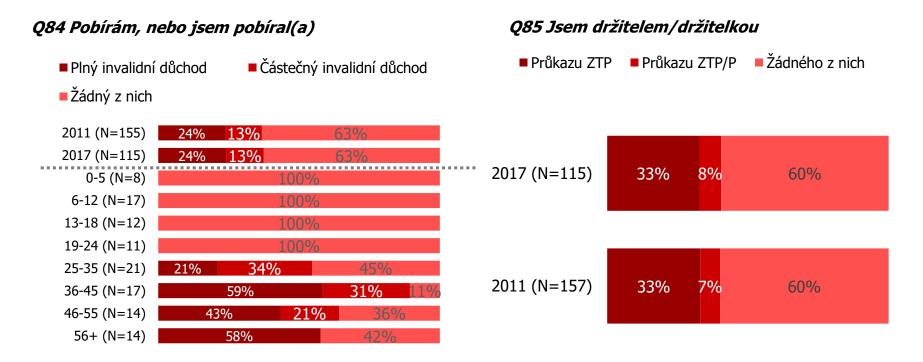

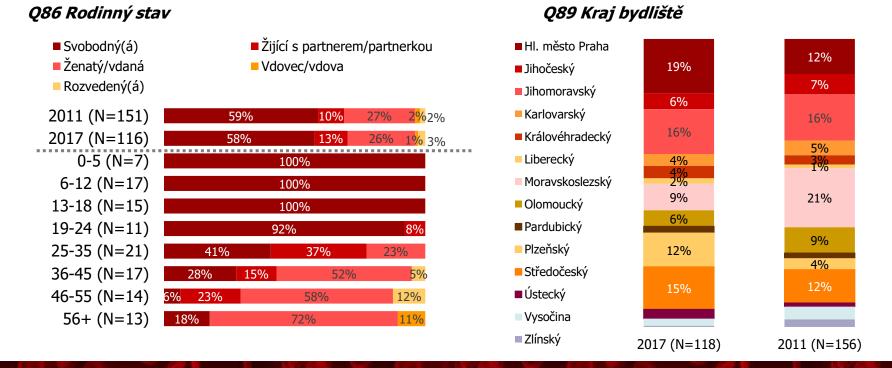
Invalidní důchod

 Zhruba 4 z 10 respondentů pobírají částečný nebo úplný invalidní důchod. Stejný podíl respondentů je i držitelem průkazů ZTP nebo ZTP/P.

Rodinný stav a kraj

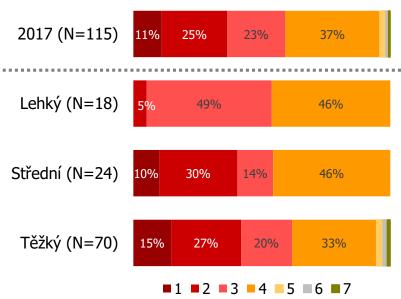
- 60% respondentů ve vzorku je svobodných, což je ovlivněno věkovou strukturou.
- Ve výzkumu byli zastoupeni respondenti ze všech krajů. Největší podíl respondentů je z kraje Hl. město Praha, Jihomoravského a Středočeského. Zlínský kraj je zastoupen jen okrajově.

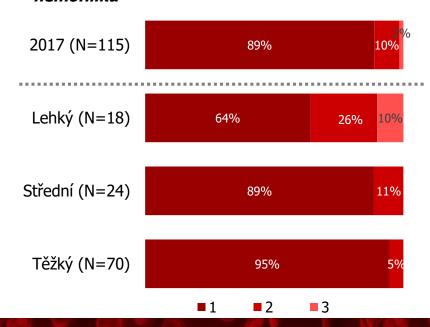
Počet členů domácnosti

- Většina respondentů žije v domácnostech se 4 členy.
- Až 15 % těžkých hemofiliků žije samostatně.
- Jen v 11 % domácností je víc než jeden hemofilik, nejčastěji u respondentů s lehkou diagnosou (36%).

Q87h Počet členů domácnosti - kolik z nich je hemofiliků

Léčba hemofilie

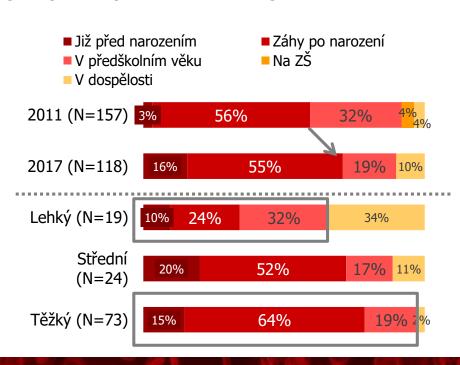

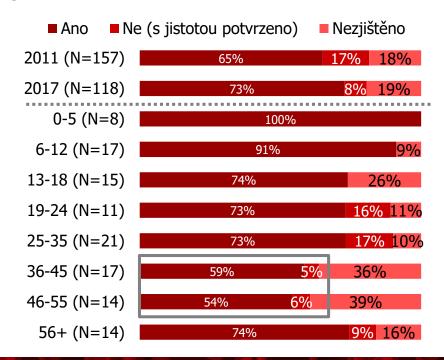
Diagnostikování onemocnění

- Hemofilii se daří časněji diagnostikovat, jak ukazuje nárůst mezi lety 2011/2017
- Lehká forma hemofilie nemusí být diagnostikována po dlouhou dobu.
- U respondentů středního věku častěji není dědičnost potvrzena.

Q8 Kdy Vám bylo onemocnění diagnostikováno?

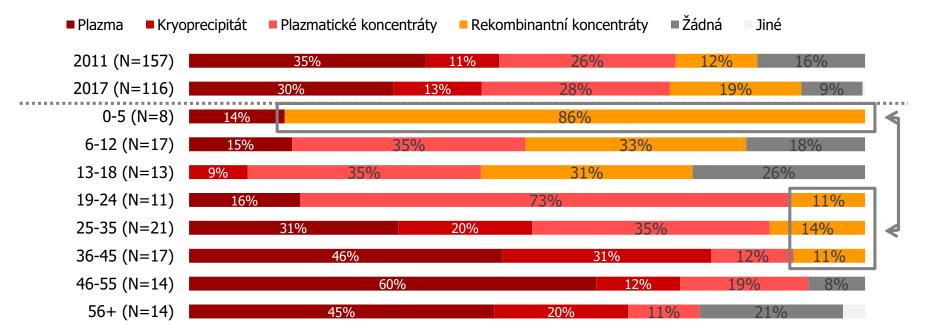
Q9 Máte onemocnění zděděné?

Doporučená léčba na počátku léčení

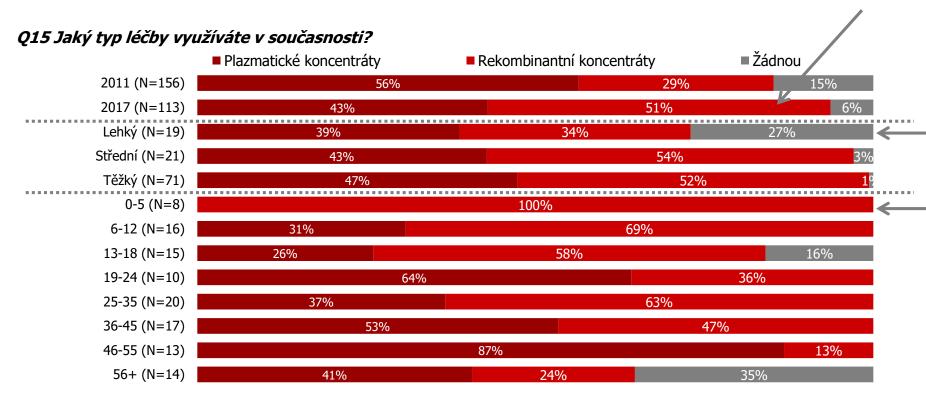
 Rekombinantní koncentráty se stávají nejvíce doporučovanou formou léčby.

Q11 Jaký typ léčby Vám byl na počátku léčby lékařem doporučen?

Léčba

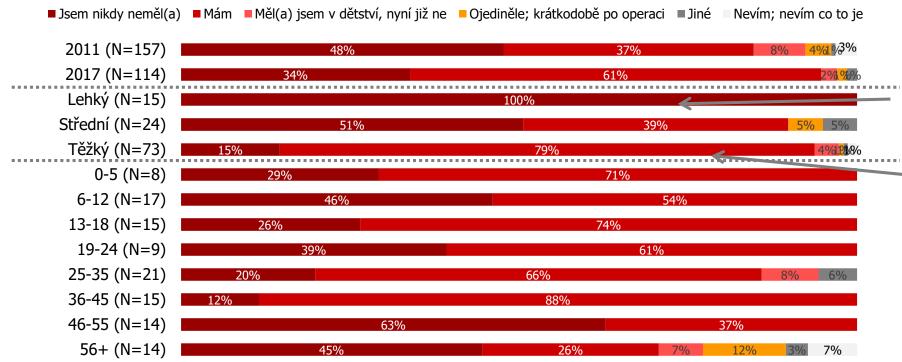
- Výrazný nárůst léčby rekombinantními koncentráty.
- Téměř 30 % lehkých hemofiliků nevyužívá léčbu. U středních a těžkých hemofiliků převažuje léčba rekombinantními koncentráty.
- Děti do 5 let jsou již léčeny výlučně rekombinantními koncentráty.

Profylaktická léčba

- Profylaktickou léčbu mají více než tři čtvrtiny pacientů s těžkou formou hemofilie.
- U lehkých hemofiliků se profylaktická léčba neaplikuje.
- Častěji je používána v posledních letech, tedy u mladších hemofiliků.

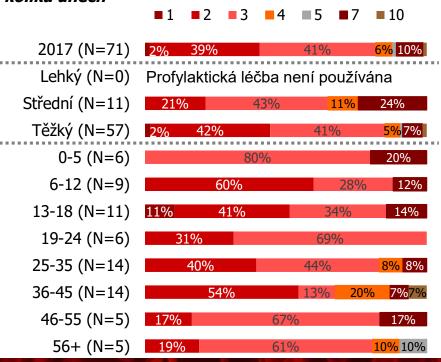
Q12 Profylaktickou léčbu...

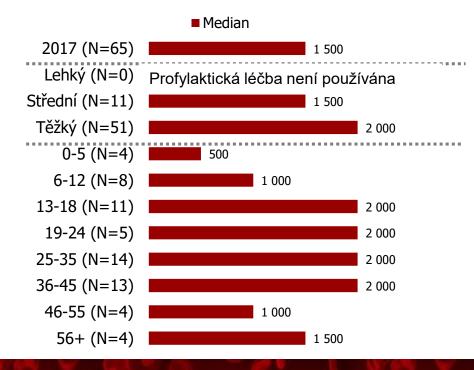
Profylaxe

- Většina respondentů aplikuje profylaxi po 2 nebo 3 dnech.
- Obvyklá profylaktická dávka je 1500 IU. Dávka se zvyšuje se závažností hemofilie.

Q12a Jak často aplikujete profylaxi? Vypište po kolika dnech

Q12b Jakou profylaktickou dávku užíváte?

Farmakokinetické měření a profylaxe

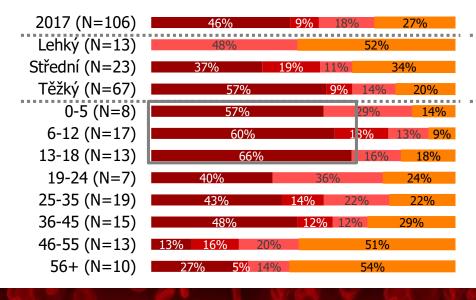
- Farmakokinetické měření podstoupilo 61 % respondentů mladších 18 let.
 Polovina respondentů nad 46 let o měření nikdy neslyšela.
- Přibližně jedné třetině hemofiliků výsledek farmakokinetiky změnil profylaktickou dávku. Většinou došlo ke zvýšení.

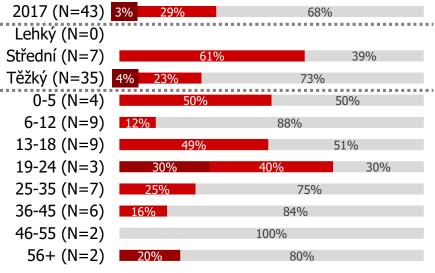
Q12c Farmakokinetické měření...

- jsem využil(a)
- centrum mi ho nabídlo, ale nevyužil(a) jsem
- centrum mi ho nenabídlo
- nikdy jsem o něm neslyšel(a)

Q12d Výsledek farmakokinetiky mi dávku profylaxe...

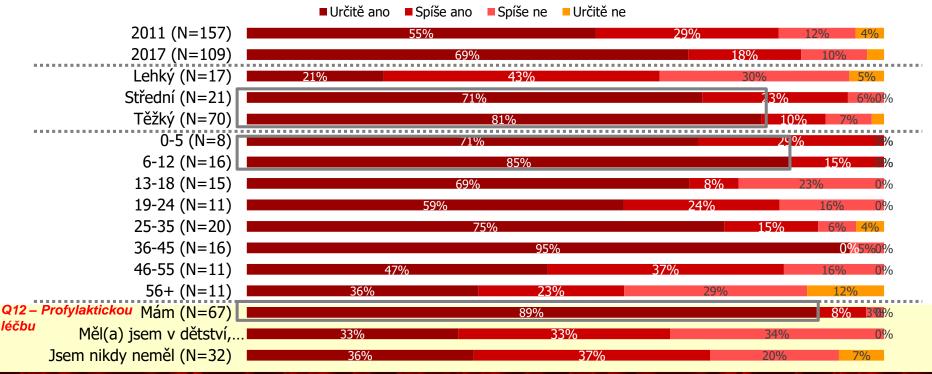

Profylaktická léčba v dospělosti

- Rodiče hemofiliků v dětském věku by uvítali, kdyby profylaktická léčba pokračovala i v dospělosti, stejně jako ti, kdo v současnosti mají profylaktickou léčbou.
- Léčbu by jednoznačně uvítali střední a těžcí hemofilici.

Q13 Uvítal(a) byste, pokud by profylaktická léčba probíhala i v dospělém věku?

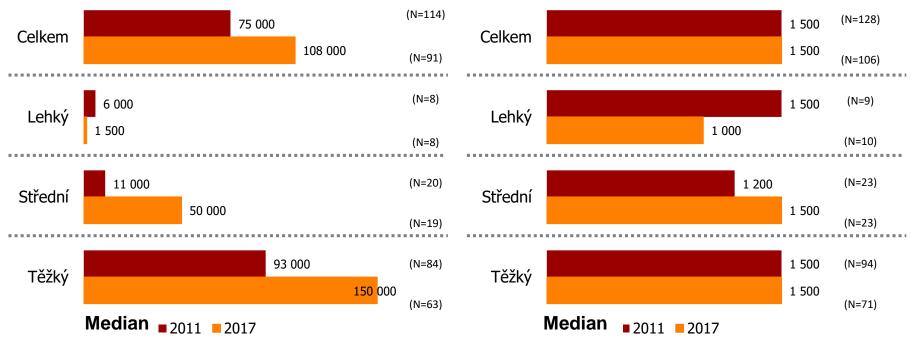

Spotřeba

- Průměrná roční spotřeba u středních a těžkých hemofiliků se výrazně zvýšila. Opačný je trend u lehkých hemofiliků.
- Množství na jednu aplikaci zůstalo přibližně stejné, jen u lehkých hemofiliků kleslo o třetinu.

Q16 Kolik jednotek koagulačních koncentrátů (IU) ročně přibližně spotřebujete? Uveďte prosím počet

Q31 Kolik jednotek (IU) koncentrátu u Vás v průměru připadá na jednu aplikaci?

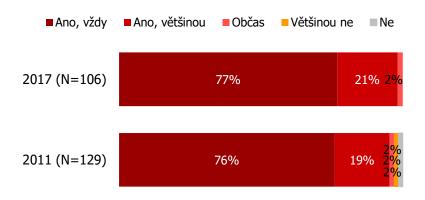

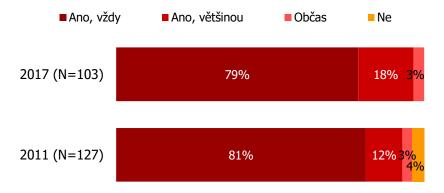
Zásoby koncentrátu

 Zásoby koncentrátu jsou pro většinu respondentů uspokojivé i při cestě do zahraničí.

Q18 Dostáváte dostatečné zásoby koncentrátu?

Q19 Dostáváte dostatečné zásoby koncentrátu před cestami do zahraničí na dovolenou, apod. ?

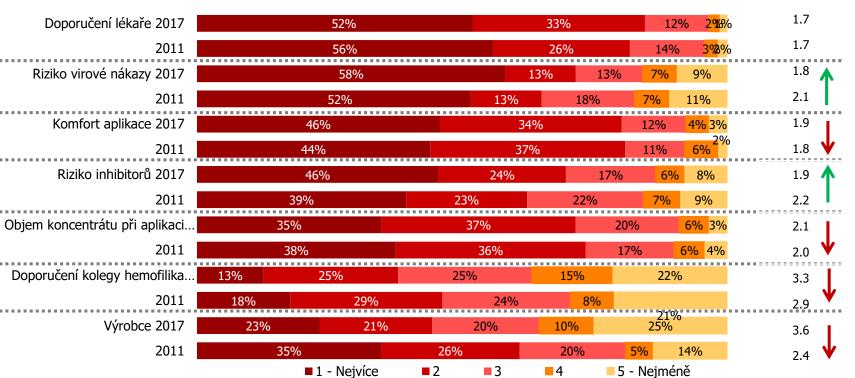
Q17 Kolik dnů před spotřebováním koncentrátů obvykle chodíte do centra pro další balení? Uveďte prosím počet dnů

Do centra dochází ve větším předstihu než zjištěno v předchozí vlně výzkumu (9-14 dnů před spotřebováním koncentrátu versus 7-10 v roce 2011).

Důležité parametry koncentrátu

- Nejdůležitějším parametrem ve vlně 2017 zůstalo doporučení lékaře.
- Výrobce a doporučení jiného hemofilika jsou nejméně důležité.

Q30 Ohodnoť te prosím každý z následujících parametrů koncentrátu podle důležitosti

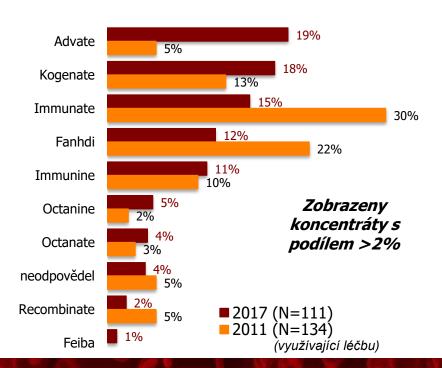
Průměrná důležitost

Užívané koncentráty

- Změny mezi nejčastěji užívanými koncentráty.
- Předností nejužívanějšího koncentrátu Advate je uchování. Uchování je ceněno i u druhého nejčastěji užívaného Immunate, spolu s komplexností obsahu balení.

Q32 Jaký koncentrát používáte? Vypište jeho název

Q33 Jak jste spokojen/a s následujícími charakteristikami v současnosti používaného přípravku ... (1=max, 5=min)

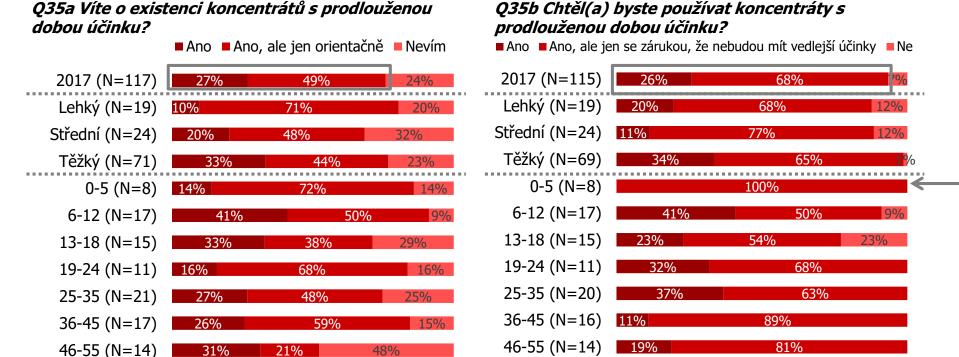

	3 nejčastěji užívané koncentráty			
	Advate (N=20)	Immunate (N=17)	Kogenate (N=18)	Total (N=101)
Uchování	2.2	1.9	1.7	1.9
Velikost baleni (počet IU)	1.6	1.9	1.5	1.8
Komfort přípravy	1.8	1.8	1.7	1.8
Komplexnost obsahu balení	1.8	2.0	1.1	1.7
Kvalita ablikačního materiálu (minifuzní sety, injekční stříkačky)	1.6	1.7	1.4	1.7

Prodloužená doba účinku

- Většina respondentů má povědomí o koncentrátech s prodlouženou dobou účinku.
- Zájem o koncentráty je zjevný. Pro většinu je nutná záruka, že nebudou mít vedlejší účinky. Mezi rodiči dětí do 5 let to vyžadují všichni dotázaní.

56+(N=11)

34%

44%

31%

18%

56+(N=11)

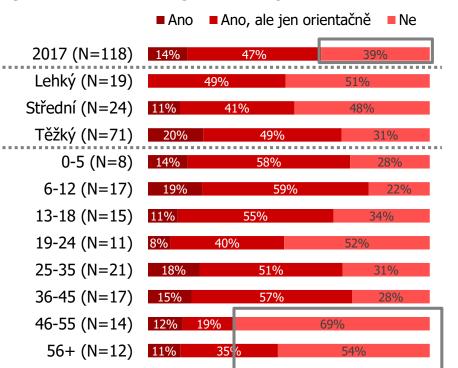

46%

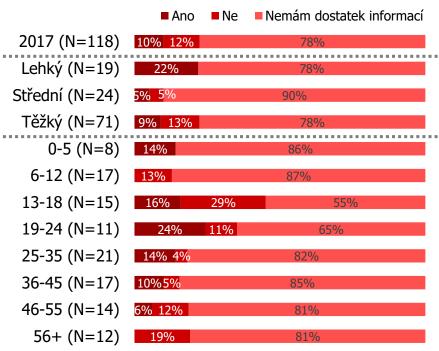
Genová terapie

- Až 40 % respondentů není informováno o genové terapii.
 Neinformovanost je víc než poloviční u respondentů starších 46 let.
- Většina hemofiliků nemá dostatek informací k rozhodnutí o genové terapii. 10 % by o ni stálo.

Q36a Víte o existenci genové terapie?

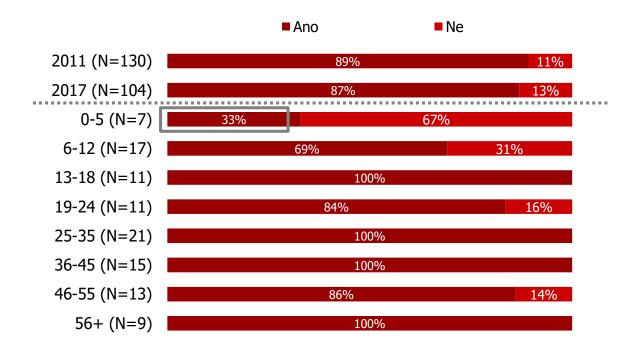
Q36b Stál(a) byste o genovou terapii?

Domácí léčba

Domácí léčbu <u>nevyužívají</u> ve větší míře jen děti.

Q20 Využíváte domácí léčbu?

Další zdravotní komplikace

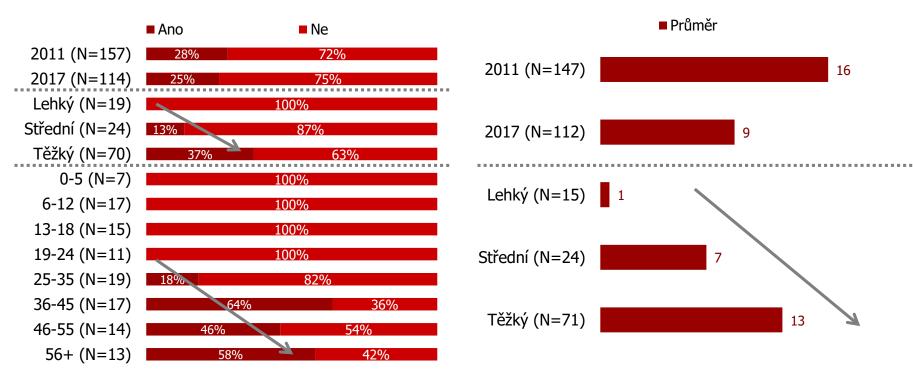

Hepatitida C a krvácení

Riziko hepatitidy se zvyšuje se závažností hemofilie a věkem.

Q46 Byla u Vás během života diagnostikována hepatitida typu C?

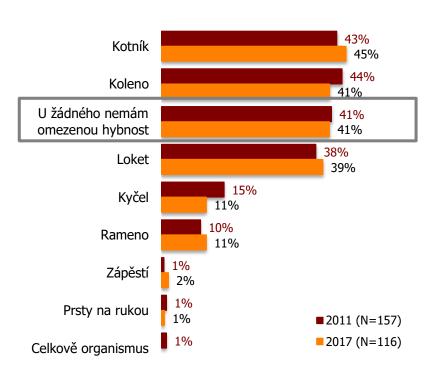
Q51 Kolikrát ročně vás v průměru postihne krvácení?

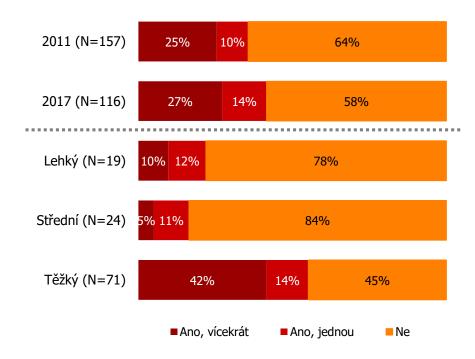
Hybnost kloubů a ortopedický zákrok

- 60 % respondentů má u nějakého kloubu omezenou hybnost.
- Nejčastěji zasaženými klouby jsou koleno, kotník a loket a to zejména u těžkých hemofiliků.
- 42 % podstoupilo nějaký ortopedický zákrok.

Q47 U kterých kloubů máte omezenou hybnost?

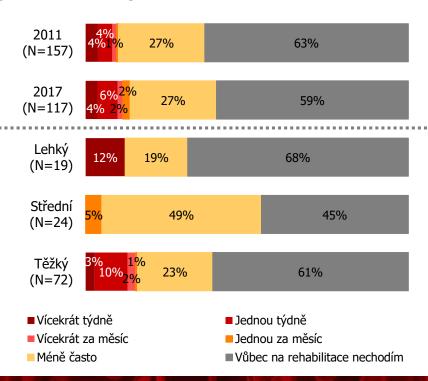
Q48 Podstoupil(a) jste během života ortopedický zákrok?

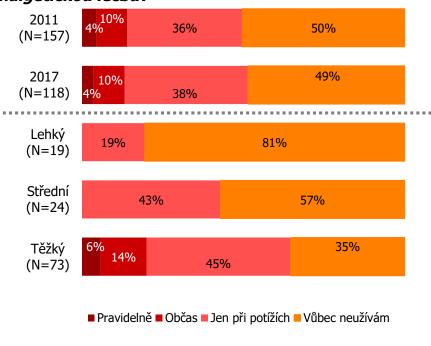
Rehabilitace a analgetická léčba

- Pacienti s těžší formou hemofilie mají vyšší frekvenci návštěv rehabilitace a častěji užívají analgetika.
- Téměř 60 % hemofiliků na rehabilitace vůbec nechodí.

Q49 Jak často obyvkle docházíte na rehabilitace?

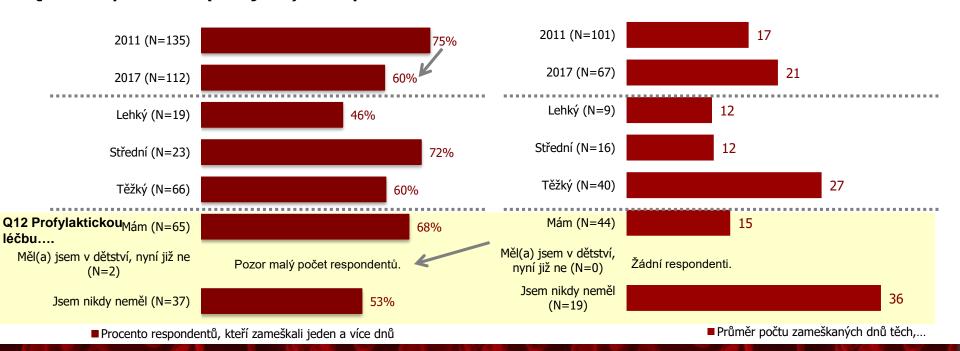

Q50 Jste z důvodu svého onemocnění nucen brát analgetickou léčbu?

Vliv onemocnění na prac. neschopnost

- Jen necelé dvě třetiny respondentů zameškalo z důvodu nemoci alespoň jeden pracovní den v porovnání se 75 % v 2011.
- Ti, kdo v dětství podstoupili profylaktickou léčbu, nezameškali ani jeden den.
- Průměrný počet zameškaných dnů se od 2011 snížil. *Q52 Kolik pracovních (studijních) dnů v průměru v roce zameškáte z důvodu onemocnění?*

Informovanost a hemofilická centra

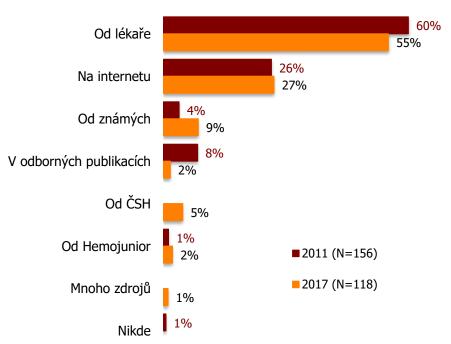

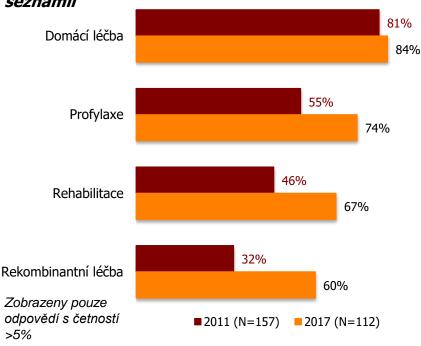
Zdroj informací o hemofilii

- Lékař zůstává hlavním zdrojem informací o hemofilii.
- Nejčastěji hemofiliky informoval o možnostech domácí léčby. Výrazně vzrostla informovanost o dalších možnostech.

Q1 Kde nejčastěji získáváte informace o hemofilii?

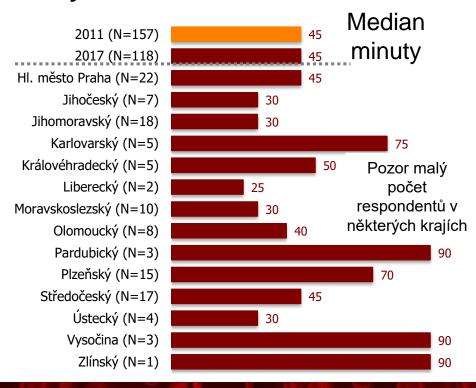

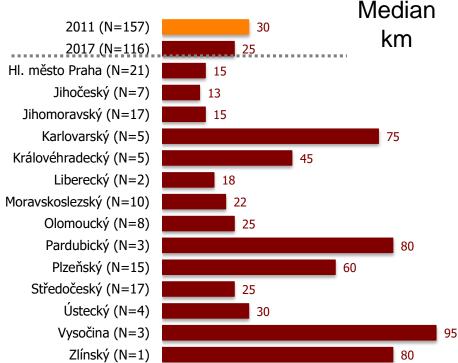
Cestování do hemofilického centra

 Cesta do hemofilického centra zabere hemofilikům obvykle 45 minut a urazí vzdálenost 25 km.

Q2 Kolik času Vám přibližně zabere cesta do hemofilického centra z místa odkud do něj obvykle cestujete?

Q3 Přibližně kolik kilometrů je vzdáleno hemofilické centrum od místa odkud do něj obvykle cestujete?

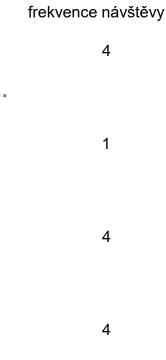

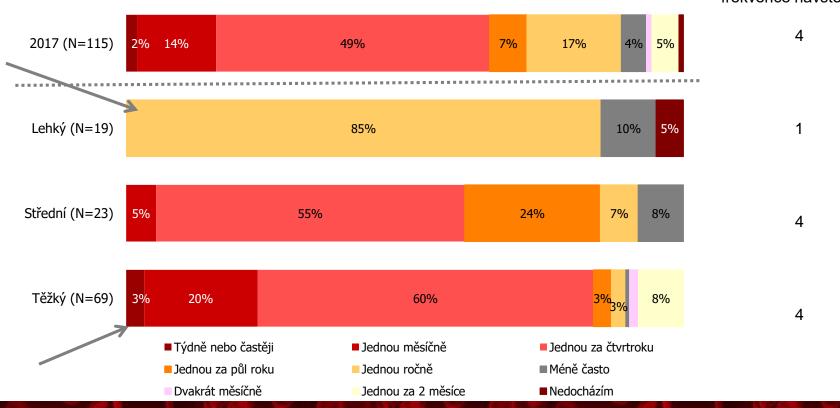
Návštěvy centra pro domácí léčbu

Pouze těžcí hemofilici navštěvují centra týdně nebo častěji, zatímco lehcí hemofilici převážně jednou ročně.

O4a Jak často v průměru docházíte do hemofilického centra pro domácí léčbu?

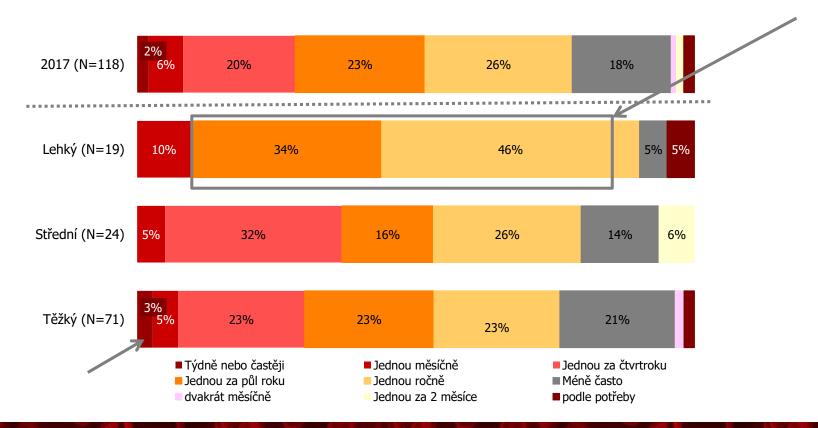
Průměrná roční

Návštěvy centra z jiných důvodů

 Většina lehkých hemofiliků dochází do centra 1-2 krát ročně. Týdně nebo častěji opět jenom těžcí hemofilici.

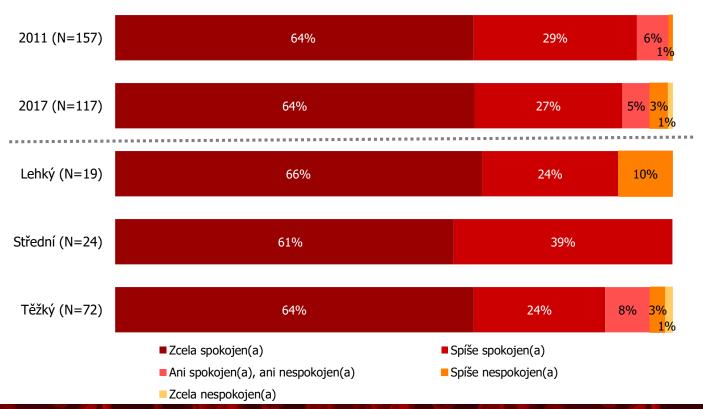
Q4b Jak často v průměru docházíte do hemofilického centra z jiných důvodů?

Spokojenost s navštěvovaným centrem

 Většina respondentů je spokojena s centrem, do kterého dochází.

Q5 Jak jste spokojen(a) s centrem, kam docházíte?

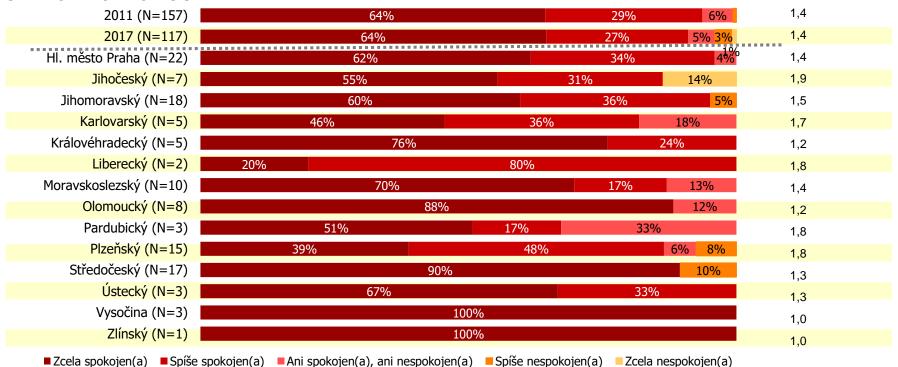

Spokojenost s navštěvovaným centrem

- Mezi centry nejsou ve spokojenosti větší rozdíly. Výjimkou jsou Jihomoravský, Plzeňský a Středočeský kraj.
- V některých krajích jsou výsledky z důvodu malého počtu respondentů pouze orientační.

Q5 Jak jste spokojen(a) s centrem, kam docházíte?

hodnocení

Genetická vyšetření

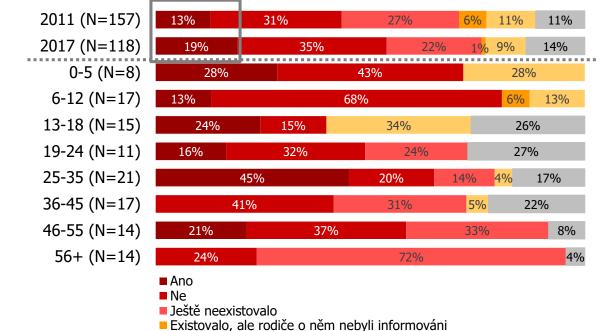

Prenatální genetické vyšetření

 Mezi respondenty stoupl podíl těch, u kterých matka podstoupila prenatální genetické vyšetření.

Q10 Podstoupila Vaše matka prenatální genetické vvšetření?

Existovalo, ale nebvl důvod

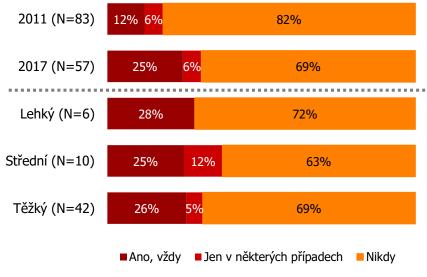
■ Nevím

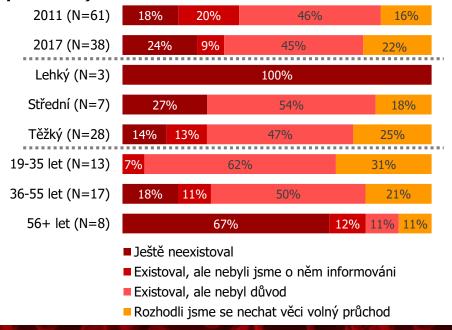
Prenatální genetický test

- Až 31 % respondentů uvedlo, že byl proveden prenatální genetický test. Test byl častější u respondentů se střední a těžkou diagnózou.
- Vysoký podíl respondentů neměl důvod k testování.

Q40 Podstoupila jste (v případě mužů Vaše partnerka) v období těhotenství prenatální genetický test?

Q41 Proč jste test nepodstoupila (v případě mužů Vaše partnerka)?

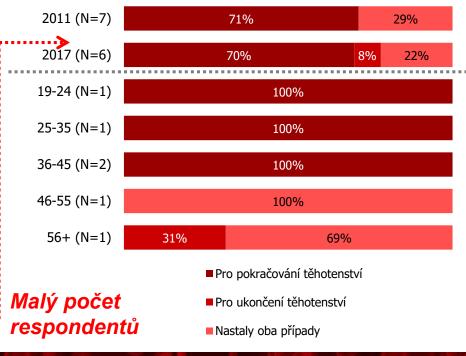

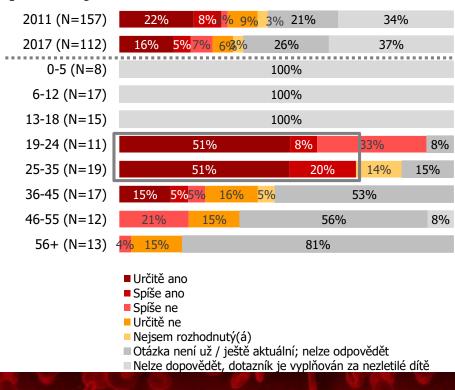
Planování těhotenství

- Mladší respondenti se rozhodli pro pokračování těhotenství i přes pozitivní výsledek testu.
- Kolem dvou třetin respondentů ve věku 19-35 let plánuje mít děti.

Q42 Pokud jste podstoupili test a výsledek byl pozitivní, rozhodli jste se...

Q43 Plánujete mít děti?

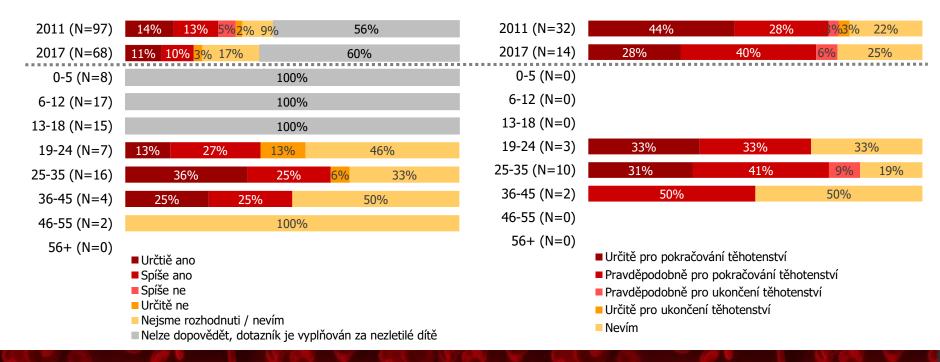

Rozhodnutí po genetickém testu

- Obecně se mírně snížila ochota podstoupit genetický test.
 Věková kategorie 25-35 let se však výrazně přiklání k testování.
- I přes pozitivní test plánuje většina respondentů pokračovat v těhotenství.

Q44 Podstoupíte (v případě mužů Vaše partnerka) při případném těhotenství prenatální genetický test? Q45 Jak se rozhodnete v případě pozititvního zjištění o onemocnění dítěte?

Sdružení

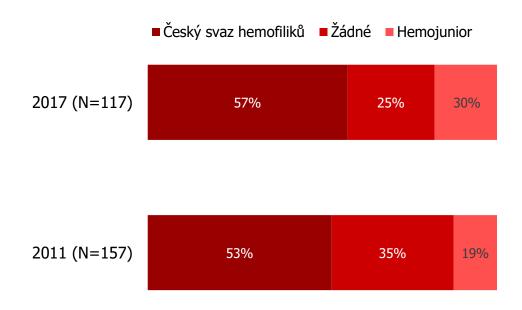

Sdružení

 Tři čtvrtiny respondentů jsou členy nějakého hemofilického sdružení. Tento vysoký podíl bude ovlivněn informováním o anketě na www stránkách uvedených svazů.

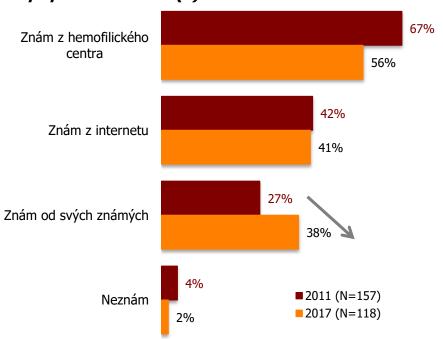
Q63 Jste členem nějakého sdružení hemofiliků?

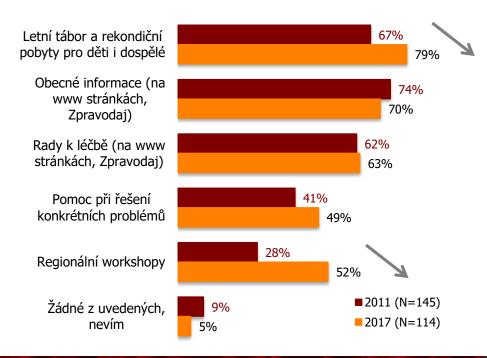
Český svaz hemofiliků (ČSH)

- Kromě tradičních zdrojů informací o ČSH se téměř 40 % respondentů dozvědělo o ČSH od známých.
- Výrazný nárůst obliby regionálních workshopů a táborů a pobytů pro děti a dospělé.

Q60 Znáte Český svaz hemofiliků a jak jste se o něm případně dozvěděl(a)?

Q61 Které aktivity Českého svazu hemofiliků považujete za přínosné?

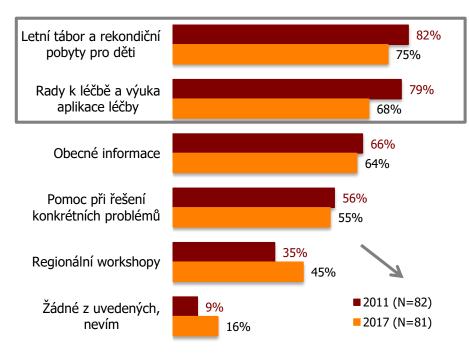
Hemojunior

 Zvýšil se podíl respondentů, kteří znají sdružení Hemojunior. To může být částečně způsobeno oslovováním členů sdružení se žádostí o vyplnění dotazníku. Nejčastějším zdrojem je internet a navštěvované hemofilické centrum. Dvě nejoblíbenější aktivity zůstávají na vrcholu žebříčku, přičemž vzrostla oblíbenost regionálních workshopů.

Q64 Znáte sdružení Hemojunior a jak jste se o něm případně dozvěděl(a)?

Q65 Které aktivity sdružení Hemojunior považujete za přínosné?

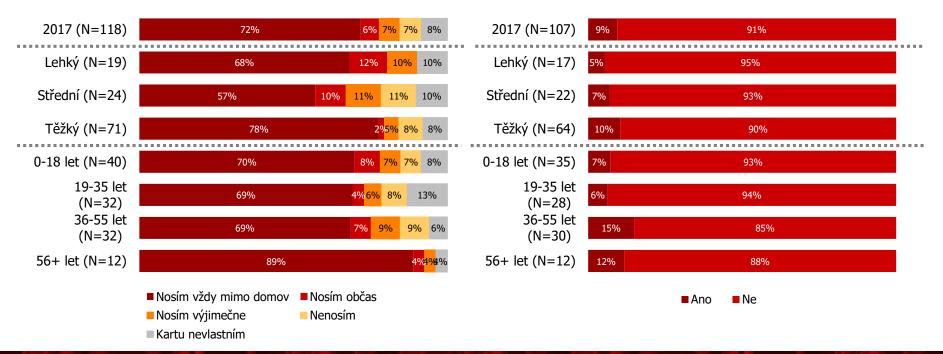

Průkaz hemofilika

- Mimo domov nosí průkaz hemofilika většina členů. U členů nad 56 let dokonce 89 % otázaných má průkaz u sebe vždy. Téměř 10 % průkaz nevlastní.
- Téměř 10 % hemofiliků mělo úraz, při kterém využilo kartu hemofilika.

Q55 Nosíte u sebe Průkaz hemofilika?

Q56 Použila jste již někdy Průkaz hemofilika v případě úrazu? Odpovídejte, jen pokud kartu vlastníte.

Děkuji za pozornost

